
**PLATFORMA
TRI SLOBODE**

Gradanske
inicijative

sloboda udruživanja

sloboda okupljanja

sloboda izražavanja

Tri slobode pod lupom

Prikaz slučajeva kršenja osnovnih ljudskih prava u Srbiji

31. jul - 13. avgust 2020. godine

Sloboda udruživanja, okupljanja i izražavanja

[Nezavisno udruženje novinara Vojvodine](#) apelovalo je na rukovodstvo Radio televizije Vojvodine da zaštiti zaposlene u toj ustanovi i njihova radna mesta, kao odgovor na sve češće najave masovnih otpuštanja u toj medijskoj kući. U saopštenju se navodi da javnosti nisu predloženi profesionalni kriterijumi na osnovu kojih bi se sprovodilo smanjenje broja zaposlenih, što dovodi u pitanje kompetencije, ali i dobronamernost Upravnog odbora RTV-a. Prema informacijama NDNV, naročito je ugroženo manjinsko informisanje imajući u vidu činjenicu da ono ne bi moglo da opstane u slučaju smanjenja broja zaposlenih koji se bave tom oblašću rada. U saopštenju se još jednom podseća i osuđuje praksa angažovanja radnika na određeno vreme posredstvom brojnih agencija, čime se oni drže u neizvesnosti, a takođe navode i da će ponuditi pravnu pomoć svim kolegicama i kolegama kojima ona bude potrebna.

Nakon što je na televiziji sa nacionalnom frekvencijom „TV Happy“ u jutarnjem programu emitovan prilog u kome se veštačko osemenjivanje krava poredi sa vantelesnom oplodnjom žena, povlačenjem paralele između krava i žena, [Zaštitnik građana Zoran Pašalić](#) pokrenuo je postupak provere postupanja Regulatornog tela za elektronske medije. U spornom prilogu se navodi kako bi bilo efikasnije u slučaju žena primeniti metode koje se primenjuju na primeru krava, kao i da bi doktori i ginekolozi taj kurs trebalo da obavljaju na Veterinarskom fakultetu. U dopisu koji potpisuje Zaštitnik građana od REM-a se zahteva da se u roku od 15 dana izjasni o okolnostima konkretnog slučaja i tome da li je pokrenuo postupak kontrole rada televizije „Happy“. Nažalost, ovo je tek jedan od brojnih slučajeva diskriminacije po osnovu pola u priložima i emisijama televizija sa nacionalnom frekvencijom. Učestalosti takvih postupanja svakako da doprinosi i nepostupanje nadležnih organa, imajući u vidu da osim sporadičnih osuda ovakvi gestovi po pravilo ne bivaju adekvatno sankcionisani.

[Mreža „Safejournalist“](#) koju čini više od 8200 medijskih profesionalaca na Zapadnom Balkanu osudila je nedavne pritiske na medije, novinare, organizacije civilnog društva i aktiviste od strane Uprave za sprečavanja pranja novca koja je zatražila proveru finansijskih transakcija na njihovim računima u proteklih godinu dana. U svom saopštenju navode da takav potez podseća na akcije nekih autoritarnih vlasti koji koriste vladine mehanizme kako bi se obračunali sa neistomišljenicima. Upravo iz tog razloga zahtevaju od nadležnih da hitno odgovore na pitanje zbog čega i na osnovu kojih kriterijuma su upravo te organizacije i pojedinci postali meta provera. Saopštenje su potpisali: Udruženje novinara Kosova, Udruženje novinara Makedonije, Udruženje BIH novinari, Hrvatsko novinarsko društvo, Nezavisno udruženje novinara Srbije,

Sindikata medija Crne Gore. U svetlu ovih dešavanja od značaja je i nedavno [saopštenje Ambasade SAD u Srbiji](#) u kojem se navodi da su ponosni na saradnju sa civilnim društvom u Srbiji, ističući njegov veliki značaj u prevazilaženju brojnih prepreka u protekle dve decenije.

[Stanovnik Užica P.G.](#) uhapšen je pod otpužbom da je učinio krivično delo nasilničko ponašanje tokom nedavno održanih protesta u velikom broju gradova Srbije, kada su građani nezadovoljni postupcima aktuelnog režima počeli spontano da se okupljaju na ulicama gradova širom Srbije. P.G. se tereti da je zajedno sa još 4 osobe učestvovao u gađanju jajima, paradajzom i farbom baner na kom se nalazila velika slika predsednika Aleksandra Vučića i logo Srpske napredne stranke. Zbog tog događaja su tri muškarca već osuđena na kaznu zatvora od 4 meseca, a takođe je uhapšena i maloletna petnaestogodišnja devojčica. Ovaj slučaj hapšenja, kao i zatvorske kazne za preostalu trojicu mladića predstavljaju rigorozno kažnjavanje i preteranu reakciju od strane nadležnih, a sasvim sigurno i otvoreni pritisak na neistomišljenike režima kojima se šalje jasna poruka da u slučaju iskazivanja nezadovoljstva mogu biti drastično kažnjeni. Podsećamo, tokom protesta održanih u julu mesecu uhapšeno je više desetina osoba, dok sa druge strane ne postoje podaci o tome da je bilo koji pripadnik policije odgovarao zbog brojnih slučajeva prekoračenja ovlašćenja i neopravdanu upotrebu sile.

[Draško Marković, visoki funkcioner Srpske napredne stranke i direktor službe ljudskih resursa kompanije „Telekom“](#) nasilno je prekinuo konferenciju za medije potpredsednice opozicione stranke Slobode i pravde Marinike Tepić održane ispred sedišta te kompanije. Tom prilikom Marković je uputio nekoliko uvreda na račun Tepićeve, a onda je i počupao i sklonio mikrofona koji su postavili pristupnici medijskih agencija. Tema konferencije bilo je poslovanje ove kompanije zbog čega je Marinika Tepić postavila nekoliko pitanja kako bi javnost dobila odgovore i objašnjenje zašto je i čijom krivicom ova kompanija dospela u veoma nepovoljno finansijsko stanje. Ovaj slučaj predstavlja simptom duboke podeljenosti i naelektrisane političke atmosfere u Srbiji u kojoj je institucionalni dijalog gotovo nemoguć, a ovakvi slučajevi pokazuju da ni vaninstitucionalna borba nije lišena pretnji cenzurisanja i nasilnog onemogućavanja iznošenja mišljenja.

[Milan Vujić, student i aktivista iz Novog Sada](#), pretučen je od strane jedne muške osobe koja mu je zbog objava na društvenim mrežama nanela teške telesne povrede glave. Pretučeni mladić navodi da ga je prilikom povratka sa treninga njemu poznati muškarac koji se u tom trenutku nalazi u automobilu pozvao da stane i da ga je nakon toga udario pesnicom u glavu. Sa napadačem je u kolima bila i druga muška osoba, ali on nije učestvovao u napadu. [Nakon napada](#) Vujić je za televiziju „N1“ izjavio da poznaje napadača i da je napad politički motivisan zbog njegovih objava o stranci i izbornoj listi na kojoj se nalazio napadač. Vujić je zadobio prelome nekoliko kostiju lica, zbog čega je hitno ali i uspešno operisan i trenutno se oporavlja od napada. Fizičko nasilje sve češće postaje uobičajeni metod političke borbe, čemu doprinosi sužavanje prostora za javno suočavanje argumenata između neistomišljenika i preseljavanje političke borbe iz institucija na ulice. Posebno je zabrinjavajuće što je ne samo žrtva, već i napadač u konkretnom slučaju mlada osoba i što nove generacije stasavaju u uslovima u kojima nasilje postaje legitiman način borbe.